

ЗЕМЛЕДѢЛСКА ЗАЩИТА

В. „Земледѣлска Защита“ излиза веднъкъ въ седмицата.

Цѣната на вѣстника е за година 6 лева въ предплатата. На ученици се отстъпва 5 лева. За странство се прибавятъ само пощенските разноски.

Всичко което се отнася до вѣстника се испраша до администрацията въ гр. Плѣвенъ.

За частни обявления се плаща по 2/1 ст. на дума въ послѣдната страница, а на първа по 5 ст. Обявления отъ съдебните пристави се помѣстватъ по особено споразумение.

Неплатен писма не се приематъ и необнародвани рѣжки не се връщатъ, освѣнъ ако сѫ придвижени съ пощенска марка.

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКИЙ ЗЕМЛЕДѢЛСКИ СЪЮЗЪ.

НЕКРОЛОГЪ

Извѣстваме на всички родни и приети, че многообичното ни дѣтѣ **Димитрица**, слѣдъ едно кратко боледуване отъ скарлатина, предаде Богу духъ на 2 годишна възрастъ.

Въчна ти память мило дѣте.
Отъ дѣлбокоопечаленото съмейство Драгови.

гр. Плѣвенъ, 1 Януарий 1901 год.

Който прѣплати абонамента на в. „Землед. Защита“ най нѣсно до края на мѣсецъ Януарий, направо въ редакцията, чрѣзъ бонове или пощенски записъ получава даромъ една прѣмия по изборъ или една картина изящно изработена съ портрета на Наумова, или пѣкъ картина съ фотографиите на емегрантъ замледѣлци сѫщо, красиво изработена.

ПЛѣвенъ, 7 Януарий

Безспорна истина е, а това сме го казвали и другъ путь, че съ развитието на обществото, науката и искуствата, съ размножаването на човѣшкій родъ, размножавали сѫ съ размножаватъ и нуждитъ на хората; а онзи човѣкъ, койго не развива поминъка си наравно съ нарастналитъ си нужди, той не може да посрѣщне свойтъ задълженія, ни къмъ обществото, ни къмъ дѣржавата. Това което е за единъ човѣкъ, сѫщо може да се каже и за единъ цѣлъ народъ. Бѣденъ народъ, бѣдно царство и бѣденъ царь. Политическата свобода при икономическа мизерия е като чифте пишови на голъ коремъ. Но за това пѣкъ, въ другите страни при такова положение, правителството, интелигенцията и всички по просвѣтени хора, особенно въ страни, гдѣ то народътъ е по простъ, се грижатъ съ всички срѣдства да подпомогнатъ подобрението на поминъка. Тамъ работятъ въ това поле и чиновници, и учители, и доктори, и адвокати, и попови, и всички. Тѣ считатъ, че ако това не на прави, тѣ нѣматъ право на народни рѣководители, тѣ не сѫ достойни синове на своя народъ.

Но така ли е у насъ?
Извѣстно е, и това сме пов-

тарали вече хиляди пѫти, че нашъ народъ е земледѣлски. Огъ 3 милиона и 310,000 жители, спорѣдъ статистиката отъ 1893 год., които населяватъ България 2648000 сѫ хора земледѣлци, които оржатъ земята. А това ще рече, че повече отъ три чайрека, отъ цѣлото население на България, се занимаватъ съ земледѣлието и клоновете му. А отъ това слѣдва, че земледѣлието у насъ е едничкия поминъкъ, който храни народъ и дѣржавата и отъ развитето на когото само можемъ да очакваме благосъстоянието и силата на народа. Но можемъ ли ние да се похвалимъ, че е работено за подобрението на този главенъ поминъкъ въ страната? Помислилъ ли е нѣкой сериозно, и погледналъ ли е нѣкой съ добро око на онзи поминъкъ у насъ, който храни 2,648,000 човѣшки гърла? — Не. А това е срамно и за правителствата които сѫ идвали до сега на властъ, срамно е и за ония, които се даватъ за народни рѣководители. Да, срамно е защото у насъ всичко е трѣгнало наопѣки. Всички правителства, съ малки исклучения, които сѫ идвали до сега на властъ, сѫ имали за задача само да се въртиятъ изъ областта на висшата политика, като само това да бѣше тѣхна длѣжностъ, да налагатъ тѣжки неравномѣрни и осаждени отъ всѣки здравомислящи човѣкъ данъци, да ковѣтъ закони често пѫти копирани отъ Брюкселъ. Парижъ и Виена и да ни ги налагатъ, а слѣдъ това отмѣняватъ. Работата на правителствата, казахме съ малки исклучения, е била да създадѣтъ учреждения, институти и всичко тѣко въ обратното на нуждитъ на нашия земледѣлски народъ. Такива сѫ и нашите училища, такива сѫ и всички други учреждения у насъ. Единъ величъ французинъ е казалъ: тамъ кѫде то училищата не сѫ наредени, не сѫ приспособени да приврѣзватъ народа къмъ поминъка и труда, такива училища неоправдаватъ своето сѫществуване; народъ, който има такива училища е народъ за окайване. А това е тѣко у насъ. Ние имаме много училища, което е отряденъ фактъ, но тѣ сѫ всички само фабрики за чиновници и учители. Всички изъ тѣхъ бѣгатъ отъ труда. Самъ селския учителъ вика на свойтъ ученици: дѣца учете се да не пасете патки, да не пасете овце и говеда, като че ли пасението на

патки, овце и говеда е най ниското занятие, достойно само за невѣжи хора. А слѣдствията отъ това сѫ тѣзи, които виждаме ежечасно у насъ: всѣки бѣга отъ полето на труда, всѣки се отврѣщава отъ земледѣлие и клоноветъ му. И чиновници, и адвокати, и доктори, и учители, и ученици гледатъ на земледѣлието като на занятие просто, грубо—занятие на орачи и копачи. За това и у насъ се е сложило мнѣнietо, че земледѣлието е занаятъ, достоенъ само за онзи, който има два прѣста киръ на вратъти си, който има напукани рѣцѣ и подбити пети; а такива училища, които още отъ рано отврѣщаватъ народа отъ труда, отъ поминъка, не сѫ достойни за единъ народъ, главниятъ поминъкъ на когото е земледѣлието и неговитъ клонове.

Ето за какво, при тѣзи обща незаинтересованостъ, ние виждаме че селянина уголява, усиромашява; той отъ денъ на денъ испушта парчето земя изъ рѣцѣ си, безъ да има нѣкой да го упѫти къмъ подобрене поминъка му, безъ да го съжалъ нѣкой.

А цѣрѣтъ на това?

Цѣрѣтъ е въ свѣстванието на български земледѣлецъ; цѣрѣтъ е въ сдружаванието на всички земледѣлци въ земледѣлски дружби и присъединението имъ къмъ общото—земледѣлски съюзъ. Цѣрѣтъ е тамъ горе въ народното събрание, кое то отъ адвокатско и гешефтарско трѣбва да се проподѣлне въ земледѣлско и еснафско. Да, цѣрѣтъ е когато народното събрание се умирише отъ парфумъ на царвули.

Земледѣлската организация въ Германия.

Прѣвѣтъ пѣлата си дѣятелностъ съюза е успѣлъ да постигне слѣдующите по главни резултати:

Въ 1896 год. се създаде законъ за борситъ, който прѣслѣдва слѣдующите цѣли:

За германското земледѣлие този законъ е помогналъ да се назначи при всѣка борса по единъ дѣржавенъ чиновникъ — борсовъ комисаръ, който е съдѣствувалъ не само при опредѣлене цѣната на борсовите книжа, но и на земледѣлските продукти. Съ това се гони цѣлъ: избѣгванието на шпекулациите, които тѣй често се повтарятъ при опредѣлене цѣната на земледѣлските произведения. Послѣ закона поставява земледѣлието брашиарската индустрия въ производството борси да се прѣставляватъ въ настоятелството отъ хора, които ще съдѣствуватъ най правилното поставяне на цѣните.

Отъ голѣма важностъ е сѫщеврѣменно и постигнатото запрѣщение на срочната продажба на житата и брашиата. Интересътъ на борсовите игри е противоподложенъ съ

онзи за земледѣлеца. „Земледѣлеца гледа да добие цѣна“ на произведението си, която да отговаря на разноските по производството и да дава една извѣстна чиста печалба на стопанина. Приходитъ трѣбва да стоятъ понѣ до извѣстна степенъ еднакви и да се покачватъ съразмѣри съ показанието на данъците, надниците и пр. пр. Борсата пѣкъ има интересъ цѣните на житата по възможностъ повече да се движатъ, понеже само отъ разликата въ цѣните борсата може да печели. Съ останаванието на цѣните за губва се почвата за шпекулаций. Какво голѣмо разширение могатъ да взематъ такива гешефти, какво влияние могатъ да иматъ върху стопанското положение на цѣните на народъ, доказава случая съ американската борса прѣвѣтъ на 1898 год., която е съединена съ името Lewis Leiter. Съ голѣмите капитали, които се имѣрятъ този шпекулантъ, купилъ е отъ богатата американска хъзяйства голѣмо количество жито. Съ исключението на Германия всичките дѣржави на континента сѫ имали лоша жътва прѣвѣтъ 1897 год. тѣй че бѣ необходимо едно сильно внасяне на храна, попаде собственната продукция на тѣзи страни прѣвѣтъ 1898 год. не мѣшише да достигне. Почти всичките Европейски дѣржави зависятъ по това отъ единъ человѣкъ, а той, разбира се, трѣбва да създаде условия, за да може да си папълни джоба. Той спрѣ износа на своято жито (това което бѣ якупилъ) и повдига искусство цѣната на всемирния пазаръ. Качването на цѣните е отшло до тамъ, че, италиянското и французското правителства, се видѣха принудени, врѣменно да прѣмахнатъ вносните мита на житото, съ надѣждъ, че населението ще получи по ефтено жито. Чрѣзъ махването на митата правителствата изгубиха много милиони и отъ това проилезе до извѣстна степенъ влошаванието на финансово положение на тѣзи страни. Но тѣзи мѣрки на правителствата не можаха да подѣйствуваатъ докѣ шпекулантъ не се наработиха съ по нѣколко милиона.

Че запрѣщението на срочната продажба на житата е поддържала отчасти на шпекулантъ на берлинската борса и че сѫ имали едно извѣстно влияние върху цѣните, излиза отъ това, че прѣвѣтъ 1897 год. настѫпилото повишение на цѣните на пшеницата е дошло и въ Берлинъ. Именно цѣната се е покачила

въ Ню-Йоркъ съ 11.35 марки
Ливерпуль " 10.30 "
Чикаго " 15.75 "
Берлинъ " 15.50 "

Сѫщеврѣменно, когато всичките жътви, кѫде то борситъ сѫ вършили срочната продажба на житата сѫ показвали едно сильно движение въ цѣните, въ Берлинъ то е било 40, въ Буда-пеща — 88, Чикаго — 69 и пр.

**

Другъ законъ, за прокарванието на който е дѣйствуvalъ съюза, е закона за искусственото масло (маргарина), който се прѣвѣтъ 1897 год.

За този законъ се е много говорило и писало, че съ него се е ограничавало производството на евентинъ масла, които служатъ главно за храна на бѣдните и то само съ пѣръ да се увеличи цѣната на кравицкото масло, което не било по добро отъ искусственото. Германски земледѣлски съюзъ е гледалъ не да отнеме бѣдните на маслото на тѣзи, които искатъ да ѓдятъ маргаринъ, а иска да подсигори тѣзи, които

искатъ да ѝдятъ чисто масло. Тъ не сж противъ фабрикацията на маргарина отъ чиста лой, а сж противъ работението съ нечистъ масла, а най послѣ сж и противъ тоя да се харчи едно масло искусство за смѣтка на естественото. Тъ съмѣтъ, че съ тази мѣрка щѣ се докара да не се експлоатира съ скжното продаване на маргарина, а да се продава съ искса цѣна, каквато подобава и нему споредъ происхождението.

Съ този законъ тъ сж постигали една всеобща контрола на маслата, като борѣтъ да не се правятъ никакви фалшификации.

**

Земедѣлския съюзъ прокара закона за предпазване вкарването на разни болести по добитъка, чрезъ вноса на тъкъ отъ странство.

Брѣдѣтъ, които е прѣтърѣло германското земедѣлие чрезъ вноса на заразенъ добитъкъ отъ странство въализъ на милиони левове. Макаръ че стойността на германския добитъкъ вълизъ на повече отъ 3 милиарди марки, но до приеманието на закона не е било възможно на Германия да запреши вноса на добитъка, или да турне каква и да било ветеринарна мѣрка.

На тъзи справедливи искания на германските скотовъдци свободомислящъ и социалистъ сж излѣди да твърдятъ, че съ това сж се повишили цѣните на мясо. Съ издаванието на едно окръжно на съюза е било възможно да се увѣри не само, че цѣните не сж се увеличили, но даже и сж се намалили. Така още не е било и твърдѣнието, че е имало недоимъкъ на мясо. Въ нѣкои градове имало високи цѣни, но то непроизлизало отъ това, че скотовъдците вземали повече за своятъ говеда, и че това произлиза отъ дребните търговци, които извличатъ голѣми печалби. Освѣнъ това доказа се, че германското земедѣлие е не само въ състояние да покрие нуждата отъ мясо въ Германия, но и че увеличението на животните далеко надминава увеличението на народонаселението.

Помеже заинтересованата преса отъ страна на мясоиздадците постоянно е лъгала, земедѣлците сж били принудени да направятъ една интерпелация въ камарата. Интерпелацията е била подписана отъ много депутати изъ различни фракции. Замѣстничка на Държавния Капитлер Графъ Пасадовски, заедно съ г. Хамершайтъ, министра на земедѣлието, сж отговорили, че спорѣдъ официалните свѣдѣни иѣма липса на мясо, че германското земедѣлие е въ състояние да покрие всичката нужда отъ мясо въ държавата и че правителството счита за своя длъжностъ да защити мястното скотовъдство чрезъ затваряне на границитъ и др. мѣрки, за да го запази отъ разните болести, които се вкарватъ отъ странство.

Най-послѣ тъ сж поискали и задължителното прѣглеждане на мясата, за да гарантиратъ на германския народъ една здрава храна и да го предпазятъ отъ разните болести, които се принасятъ у хората чрезъ животните.

**

Другъ законъ за подобреие на земедѣлието е закона за откриване на земедѣлските камари, гласуван презъ 1894 г.

Земедѣлските камари сж учреждения, които иматъ за задача да се застъпватъ за интересите на земедѣлците въ извѣстни провинции, да подпомагатъ на общините, да се грижатъ за подобреие положението на земедѣлските работници, за подобреие на земедѣлската техника и пр. и пр. Най-много помагатъ камарите при опредѣление цѣните на житата при борсите, или пъкъ цѣната на животните по пазарите и пр. Понеже отсѫтствието на работници въ земедѣлието сега за сега е единъ важенъ въпросъ за германските земедѣлци, отъ камарите сж взели грижата и за прѣвеждане работници отъ едно място на друго, като държатъ точни свѣдѣния за нуждата и предлаганието отъ такива.

**

Нуждата отъ достъпъ и евтина кре-дитъ за земедѣлското стопанство е накарала съюза да се замисли и за това. Съществуващи държавни и частни кредитни институти не сж били достатъчни, пакъ сж давали и доста скжни кредити. За да се постигне въ това направление основала се е Пруската централна дружественна каса. Резултатътъ отъ тази каса сж били добри. държавата и е отпуснала 5 милиона марки като основенъ капиталъ. По дѣйствието на съюза този капиталъ е билъ увеличенъ на 20 и 50 милиона, понеже първоначалниятъ капиталъ не е достигалъ за нуждите.

**

Въ областта на съобщителните срѣдства съюза е упражнялъ също така голѣмо влияние. Така напр. по негово дѣйствие про-дължили сж се тѣсните желѣзници, които сж отъ голѣма полза за земедѣлието и земедѣлската индустрия. Отъ друга страна, той

е попрѣчилъ за приеманието постройката на каналитъ, които ще принесътъ полза само на индустрията, а за много години ще попрѣчава на земедѣлието съ ангажирането на много работници, каквито и сега твърдѣ малко има за земедѣлието. Въпроса за направата на каналитъ, за които бѣше ангажиранъ и самия германски императоръ пропадна въ Райхстага само благодарение на съюза.

**

Германския земедѣлски съюзъ е съдѣствувалъ за устройването на *гольмите житни хамбари*, кѫдето се пласиратъ житата за продажба. Тъзи хамбари се управляватъ отъ дружествата. Съюза е дѣйствуvalъ и за отпускане субсидии по устройството на тъзи хамбари, тѣй че напр. Прусия е дала 5 милиони марки субсидия. Голѣмите хамбари сж твърдѣ години и за това, че въ тѣхъ, чрезъ сушение, чистене, сортиране и пр. се приготвяватъ една добра за проданъ стока. Ст. свойтъ храни, внесени въ хамбарите земедѣлците могатъ да правятъ и заеми. Но този начинъ тъ се освобождаватъ отъ влиянието на своя търговецъ, който му дава много скжни кредити, а същеврѣменно го играе като намалява цѣните, щомъ знае, че земедѣлеца има нужда отъ пари.

Отъ практика е намѣрено, че цѣните на житата сж най-ниски съдѣлъ житата и се нокачватъ едва по късно. Хамбарите могатъ да изгладятъ това движение на цѣните, а същеврѣменно тѣ могатъ да служатъ като регулятори за цѣните на мястните пазари.

**

Това сж на късътъ най-главниятъ резултатъ на земедѣлския съюзъ въ Германия, постигнати само въ течението на 6—7 г. борба. Всѣкъ вижда, че тъзи резултати не сж малко, още повече като си представимъ, че Германия не е исклучително земедѣлска страна и че въ нея съ еднакво, ако и не по голѣмо право стои търговията и индустрията. При все, че борбата, по много въпроси, между земедѣлците и търговците и индустрията е била доста упорита, все пакъ германския земедѣлски съюзъ е ималъ грамадни успѣхи въ испълнения на свойтъ искания. Днесъ всичките германски земедѣлци създаватъ силата на земедѣлската организация и за това съ всичките си сили гледатъ да прокарватъ всичко, което възможни е.

Събрание на Плѣвенската Околийска Земедѣлска дружба.

Съгласно окръжното писмо на постоянния комитетъ на Българския земедѣлски съюзъ, публикувано въ предшествующия брой на съюзния органъ, временния предсѣдателъ на Плѣв. Околийска Земедѣлска дружба свика за 3 т. м. на събрание въ Плѣвенъ всичките предсѣдатели на селските дружби въ околията, заедно съ двама членове, предимуществено отъ настоятелството, за да се избере постоянно настоятелство за околийската дружба и да се размѣниятъ нѣкои мисли по предстоящите предсѣдателски избори, а най-вече да се опредѣлятъ кандидати за народни предсѣдатели, отъ страна на земедѣлската организация. Отъ поканените 34 селски земедѣлски дружби се явиха по 3 души предсѣдатели отъ 29 селски дружби, вслѣдствие отъ кое-то околийско събрание се състоя.

Засѣданietо се откри отъ врѣменния предсѣдателъ на Околийската земедѣлска дружба г. Б. Дуновъ, който обяви следующия дневенъ редъ:

1. Избиране околийско настоятелство и

2. Избиране кандидати за народни предсѣдатели отъ страна на организацията въ Плѣвенската околия.

По избирането на околийското настоятелство станаха много, даже излишни прѣнъя, които не бяха до толкова добре въ очите на разбраниятъ делегати. Причината на тъзи нежелателни недоразумения бѣше, че и тукъ се промъжнали нѣколко души, които имаха желание и интересъ да бъркатъ, а не да подпомагатъ за разрѣшението на занимаващите събранието въпроси. Даже, както се научаваме сега, имало въ това наше събрание испратени нарочно нѣколко лица съ цѣль, да бъркатъ на събранието, та дано се не състои и съ това да се укрепава нашето дѣло тукъ въ Плѣвенско. Трѣбва да бѫдемъ до-

волни, че това намѣрение, на злѣ настроениетъ хора срѣщу насъ, не се испълни.

Най-подиръ, слѣдъ доста дѣлги прѣнъя, като какъ да стане избора за околийското настоятелство, при всичко, че това е указано въ чл. 16 отъ съюзния уставъ, делегатъ на селските дружби се съгласихъ, щото врѣменното

селските дружби, ако се не лъжемъ то-зи отъ Брѣшлянската дружба, и каза-затъ може би съмъ най-младъ и най-не-ученъ отъ всички Ви, но право да Ви кажа, че мене ми дотегна вече да слу-шашъ да се говори по този въпросъ и да си губимъ врѣмето, като че ние не знаемъ кои сж лицата, които заслу-жаватъ и трѣба да имъ се даде канди-датурата за народни предст. въ на-пата околия. Тѣзи лица сж: Отъ цен-тралния комитетъ г. Забуновъ, отсамъ р. Витъ г. Дановъ, а отвѣдъ Вита г. Дуновъ. Азъ предлагамъ да се гласува за тъзи лица, които сж работили най-много по нашата организация. И дѣй-стително това предложение се прие отъ всички и се пристъпи къмъ явното гласуване. Гласува се най-напрѣдъ кандидатурата на г. Забунова и се прие съпътствено да приеме отказа на г. Забуновъ по доста оправдателни причини, нѣкой отъ които съобщи, отказа отъ нея, като каза, че той е готовъ е да поддържа, както съ перото, така и лично съ агитациите си всѣки земедѣлски кандидатъ, когото посочи околийско събрание. Събранието не искаше да приеме отказа на г. Забунова, но понеже той силно настоя, то нѣма-ше какво освѣнъ да го освободи. На-редъ идеше второто посочено лице, а именно г. Т. Дановъ. Тъкмо когато трѣбаше да се гласува за кандидатурата на г. Данова, обади се единъ отъ делегатъ, че понеже нѣкой отъ земедѣлците искали и г. А. Митовъ, то преди да се гласува кандидатурата на г. Данова, нѣка се споразумѣятъ тѣ двамата помежду си и да отстъпятъ. Г. Дановъ зема думата и каза, че той отказва се отъ кандидатурата за на-роденъ предст. и че я отстъпва на г. А. Митовъ, като и за въ бѫдеще си остава привърженикъ къмъ организациата и моли всички, които сж се съмнявали въ искреността на него-вата досегашна дѣятельностъ, да го слѣ-дятъ въ стъпките и се увѣрятъ въ чистотата на дѣлата му. Слѣдъ това се подложихъ на гласуване кандидатури-тъ на г. А. Митовъ и Б. Дуновъ и се приеха и двамата съ болшищество; а на мястото на г. Забунова се избра г. К. Илиевъ. Така че, земедѣлците отъ Плѣвенската околия си опредѣлятъ за свои кандидати за народни предст. сели: 1) г. А. Митовъ, земедѣлецъ отъ с. Одърне, 2) г. Б. Дуновъ, земедѣлецъ отъ с. Д. Джанъкъ и 3) г. К. Илиевъ, членъ отъ централния комитетъ на Българ. земедѣл. съюзъ.

Опредѣление кандидати за на-родни предст. въ Разград-ската околия.

Протоколъ

Днесъ на 18-декември 1900 год., свикани отъ предсѣдателствующия Разград. окол. земедѣлска дружба на извѣнено съѣдание по трима делегати отъ всѣка земедѣлска дружба отъ Разградската околия, слѣдъ като изслушахме предсѣдателя, който прочете програмата и обяснението на земедѣлския съюзъ по подобението на жизнените земедѣлски интереси, които въливатъ днесъ земедѣлското население и като се изслушаха мнозина отъ делегатъ като какъ по вѣдение трѣбва да се държи въ предст. избори, самостоително или въ комбинация съ нѣкои отъ политическите групи. Болшинството се съгласихъ, че ние въ Плѣвенско трѣбва да работимъ самостоително — независимо отъ никоя партия. Слѣдъ като се рѣшили този въпросъ, не оставаше друго освѣнъ да се пристъпи къмъ избора на самите кандидати, но понеже по начина по който трѣбаше да стане самия изборъ се явиха несъгласия, то трѣбаше да се жертвува повече врѣме до гдѣто се дойде до извѣстно съгласие. По този въпросъ се говори много: единъ предлагахъ избора да стане по тайно гласоподаване, други — като се раздѣли околията на 3 секции и всѣка секция да си посочи по едно лице и т. н., до като най-подиръ се яви единъ отъ предсѣдателите на

1) Да се постави кандидатурата на Г. на Стоян Стояновъ отъ с. Калфа-дере за народенъ предст. въ Разградската околия, като виденъ, честенъ и влиятеленъ гражданинъ и търговецъ;

2) Да се постави кандидатурата за народенъ предст. въ Разград. околия на Г-на Илия Спасовъ, като виденъ, честенъ и влиятеленъ гражданинъ;

3) Да се постави кандидатурата за народенъ предст. въ Разград. околия на Г-на Х. Неджебъ Бѣлъ Х. Алишовъ, като най-влиятелно лице между турското земедѣлско население въ околията;

4) Натоварва се предсѣдателствующия да поиска писмено съгласието на кандидатъ за кандидатурата имъ и да ли тѣ ако бѫдатъ избрани ще работятъ и поддържатъ

всички искания на земедълския съюз и ще защищават енергически интереси на земедълца и то безъ всички влияния.

Прѣписът отъ този протоколъ да се изпрати на Г-на Прѣдѣдателя на земедѣлския Съюзъ.

Подписали делегати отъ Борисовската дружба Ив. Христовъ и Слави Гечовъ; делегати отъ с. Калфа-дере Марко Митевъ и Христо Балкански; делегати отъ с. Ариадъ Иванъ Димовъ, Симеонъ Цаневъ, Д. Лазаровъ, Василъ Пановъ, Ради Паивовъ и Юранъ М. Пахоновъ; делегати отъ с. Каба-Кулакъ Вълчо Х. Василевъ, Цони Илиевъ и Хр. Х. Василевъ; делегати отъ с. Топчии Кр. Ивановъ и Д. Великовъ; отъ с. Д. Ташъ Н. Ивановъ и Н. Атанасовъ; делегати отъ гр. Разградъ Коста Лейтеровъ, Кули Тодоровъ и Ив. Димитровъ; отъ с. Демирджилъ Петко Бонковъ, Г. Димитровъ и Певчо Желевъ; отъ с. Дреновецъ Г. Нецовъ и К. Жековъ; отъ с. Съново Д. Мариновъ и Стоянъ Ганевъ.

Върни:

Прѣдѣдателъ на Разград. Окол. Земедѣлска Дружба и членъ отъ Комитета на Земед. Съюзъ А. Даскаловъ.

До Г-на Прѣдѣдателя на Разград. Окол. Земедѣл. Дружба и Чл. отъ Комитета на Земедѣлския Съюзъ Г-нъ А. С. Даскаловъ въ гр. Разградъ.

Съ настоящето си, иматъ честъ да Ви съобщатъ, Г-ие Прѣдѣдателю, че приемамъ на драго сърдце положената ми кандидатура отъ земедѣл. дружба за народенъ прѣдѣдателъ въ Разград. окolia. Обязвамъ Ви още, че ако бѫда избранъ за народенъ прѣдѣдателъ ще поддържамъ исканията на Земедѣлския Съюзъ и ще защищавамъ интересите на земедѣлците.

Писмото Ви получихъ и въ отговоръ на него Ви испращамъ това писмо.

с. Калфа-дере, 22 Декември 1900 г.

Съ почигание:
Върни: Ст. Стойновъ
А. Даскаловъ.

Подобно на горното писмо е дадено и отъ останалите 2 кандидати, а именно: г. Ил. Спасовъ и г. Х. Неджибъ Бей Х. Амишовъ.

ХРОНИКА.

ПРѢДѢДТЕЛЯ НА ВАРНЕНСКАТА ОКОЛ. ЗЕМЛЕДѢЛСКА ДРУЖБА г. Ю. Пекаревъ, въ едно свое писмо до Прѣдѣдателя на Съюза, съобщава, че прѣдѣдателствамата отъ него околийска дружба ще работи самостоятелно въ прѣдѣдателъ избори за народни прѣдѣдатели. Въ привѣтната листа за кандидати за народни прѣдѣдатели влизатъ 2 ма души земедѣлци и 1 търговецъ отъ Варна. Окончателната листа за народни прѣдѣдатели ще ни се съобщи отъ окол. прѣдѣдателъ кждѣ 10 т. м., следъ като се заврѣме отъ обиколката си по селата, за кждѣто е излѣзвалъ още на 5 т. м. Имената на кандидатите ще публикувамъ въ съюзния органъ, следъ като получимъ допълнителни свѣдѣния.

Комитета сърадва земедѣлците отъ Варненската окolia, на чело съ своя ми околийски прѣдѣдателъ, за похвалито и ми рѣшението, да дѣйствуватъ самостоятелно въ прѣдѣдателските избори, които ще станатъ на 28-ти т. м.

ОТРѢДНО ЯВЛЕНИЕ. Отъ свѣдѣнията постъпили до сега въ редакцията ни се вижда, че на всѣкаждѣ кждѣто земедѣлско вдружене е до извѣстия степенъ иронично, земедѣлците бѣгатъ отъ всѣка партия, защото сѫ съти както на обѣщанията, така и на дѣлата на нашите партии отъ 23 год. насамъ и си опрѣдѣлятъ кандидати за народни прѣдѣдатели хора измежду тѣхъ си. Всички околийски дружби, които до сега сѫ отговорили на окръжното писмо на комитета, съобщаватъ, че земедѣлското население ще даде гласътъ си въ прѣдѣдателските избори за народни прѣдѣдатели само на хора отъ земедѣлския организација. Ние се радвамъ, че земедѣлците съзнатъ вече, че тѣхниятъ халъ ще бѫде подобренъ само тогава, когато тѣ зематъ въ рѣзътъ си земоделската властъ — народното събрание и си създаватъ наредби и закони, съгласно тѣхните си интереси и тѣзи на дѣржавата, а не както е било до сега. Отъ много места и съобщаватъ, че земедѣлското население било толкова вѣнчно спрѣмъ разпитъ шарлатанствующи агитатори партии, що въ много села подобни агитатори не били допускани да се гаврятъ съ селяните и били позорно изговвани.

НИКОПОЛСКАТА ОКОЛ. ЗЕМЛЕДѢЛСКА ДРУЖБА, по поканата на околийския и прѣдѣдателъ г. Ат. Блажевъ отъ с. Т. Трѣстеникъ, ще има днесъ — 8-и Януари — събрание въ с. Новачени, сѫщата окolia, на което ще присъствуватъ прѣдѣдатели отъ всички селски дружби въ окolia. Въ това събрание ще бѫдатъ разгъ-

нени мисли по прѣдстоящите законодателни избори и ще се опрѣдѣлятъ кандидати за народни прѣдѣдатели отъ страна на земедѣлската организация. На това събрание ще покажемъ да присъствуватъ и Прѣдѣдателя на Центр. Упр. Комитетъ на Българския земедѣл. съюзъ, който заминава за опрѣдѣленото място още вчера. По случаи, прѣдѣдателя на съюза ще държи една рѣч по значението на прѣдстоящите избори за част земедѣлците и за начина по който ще могатъ да бѫдатъ май скоро постигнати нашите искания, приети въ II на конгресъ.

Ние като поздравяваме земедѣлците земедѣлци отъ Никополско, които така доблестно се борихъ противъ бившия расипнически режимъ, желаемъ имъ добъръ успѣхъ въ започнатото дѣло. Дано тѣхната борба даде добъръ резултатъ, а именно: испрашиване въ народното събрание истински народни прѣдѣдатели — излѣзи изъ тѣхната срѣда.

ПЛѢВЕНСКАТА ОКОЛ. ЗЕМЛЕДѢЛСКА ДРУЖБА въ заѣдането си отъ З. т. и., на което присъствуватъ прѣдѣдатели отъ 29 селски дружби, избра ново околийско настоятелство съ съставъ: г. Ангелъ Митовъ отъ с. Одърье за прѣдѣдателъ; г. Петко Илиевъ отъ с. Каменецъ за подпрѣдѣдателъ и г. Б. Думовъ отъ с. Д. Джиникъ за касиеръ-дѣловодителъ.

ОКОЛИЙСКО СЪБРАНИЕ. Новозбрания Прѣдѣдателъ на Плѣвенската Околийска земедѣлска дружба е испратилъ слѣдующото окръжно до г. г. прѣдѣдателите на селските земедѣлски дружби:

До г. Прѣдѣдателя на дружбата въ с...
Умолявате се да присъствувате съ ми съ Пондѣлникъ, 15 т. и., въ клуба на земедѣл. съюзъ въ гр. Плѣвенъ гдѣто ще има да се разискатъ нѣколько важни въпроси. Същевременно ще вземете съ себе си точенъ списъкъ на членовете въ дружбата си.

Прѣдѣдателъ на околийската дружба: А. Митевъ

Б. Р. Въ случай, че нѣккой отъ г. г. прѣдѣдателите на селските дружби не получатъ горното писмо, то настоящето да имъ служи вмѣсто отдѣлна покана.

ВЪ БРОЙ 1-и на Дѣржавния вѣстникъ е публикуванъ указъ, съ който се постановлява да се прилага прѣятъ настоящата година бюджета за минжата 1900 год., до гдѣто се събере новата камара да гласува бюджета за 1901 год.

ЗЕМЛЕДѢЛСКА ДРУЖБА отъ село Бълджи-Омуръ, Поповска окolia, съ едно отворено писмо, уповѣства, че се отдѣли отъ земедѣлския съюзъ, защото съюзътъ не слушалъ социалистите и тѣхното учение и защото не избрали въроятно Хаджиневъ и Габровски за ръководители на нещастните земедѣлци.

Комитета на земедѣлския съюзъ приема това отрѣпване, ако то наистина изразява волята на большинството отъ членовете си, съ радостъ, защото такава дружба, която е повече социалистическа, отъ колкото земедѣлска, трѣбва много по рано да се отдѣли, за да нѣма място въ една организация, която нѣма абсолютно нищо общо съ социалистите.

ВЪ ПОПОВСКА ОКОЛИЯ земедѣлците сѫ опрѣдѣли кандидати за народни прѣдѣдатели г. г. Недю Георгиевъ, прѣдѣдателъ на околийска земедѣлска дружба, и Иовчо Георгиевъ. И двамата сѫ земедѣлци, честни и искрини привърженици на земедѣлското спружаване. Противъ тѣзи наши кандидати сѫ се обявили социалистите адвокати г. г. Хаджиневъ и Русевъ, които издаватъ и особенъ вѣстникъ за агитация въ Поповската окolia, които нищо не жалили да компрометиратъ нашите кандидати. Ние съвѣтвамъ земедѣлците въ Поповска окolia да поддържатъ г. г. Н. Георгиевъ и Иовчо Георгиевъ, защото тѣ сѫ искренни поддържатели на земедѣлците за което сѫ цѣла година гонени, затваряни, прѣслѣдвани за тѣхъ. Доброжелатели като Русевъ и Хаджиневъ сега се явяватъ много, итъкъ се знае, че подобрението положението на земедѣлците е дѣло само тѣхни, а не на нѣкаква съ работническа партия, която нѣма нищо общо съ интересите на народните земедѣлци които сме собственици — стопани, а не гондеделчии, каквато иска да имъ искара организация „Народно събуждане“. Никой другъ не знае така добре нашето положение и нашите болки, както ние сами, затова нашите избраници, нашите защитници трѣбва да бѫдатъ изъ нашата срѣда — трѣбва да бѫдатъ земедѣлци. Ето защо, ние като похваливамъ земедѣлците отъ Поповска окolia за избраните тѣхни кандидати, молимъ ги да се не подаватъ на разни инициатори и прѣдѣдатели, които се явяватъ при тѣхъ, само като имъ дотрѣбватъ тѣ (каждѣ бѣхъ тѣзи доброжелатели когато били затваряни, интернирани земедѣлци?), а беъ никакво колебание да подадѣтъ алатата си бле-

тика за посоченитѣ отъ тѣхъ лица: Г. г. Н. Георгиевъ и Иовчо Георгиевъ, които ще защищаватъ земедѣлскиятѣ интереси много по добре, отъ колкото каквито и да било учени адвокати.

ЗА ЗНАНИЕ. Понеже се прѣскатъ разни агитации, особено въ Плѣвенско, по адресъ на моята скромна личностъ, че азъ спорѣдъ единъ, съмъ билъ стамболистъ и за това щѣль съмъ да подвеждамъ дружбите съмъ стамболистъ, спорѣдъ други народни, спорѣдъ трети са социалистъ, а спорѣдъ нѣккой даже и „анархистъ“ (!) то обявявамъ на всички, които се интересуватъ да виждатъ, че азъ не принадлежъ ни къмъ една отъ съществуващи партии, а съмъ привърженъ само на земедѣлската организация.

Я. Ст. Забуинъ

ЦЕНТРАЛНОТО управление на земедѣлскиятѣ каси, по прѣпоръжка отъ министерството на земедѣлчието и търговията е посрѣдъло 10,000 прѣскакачки, за доставката на които никой нищо не е знаелъ. Въ нѣккой отъ слѣдующите броеве на вѣстника си ще разкажемъ на читателите си какъ е станала доставката на прѣскакачите.

ДОЛНО-ДЖБНИШКАТА дружба, Плѣвенско, отправила единъ протестъ срѣщу г. г. Забуинъ и Кормановъ, къмъ които отправи и „най-голѣмото си прѣврѣніе“ затова, че тѣ (?) касирили въ II земед. конгресъ тѣхни истински защитници г. Павликенски народенъ прѣдѣдателъ Никола Габровски, а пустнали други. Този протестъ излѣзъ изъ перотъ и винущенето на двама даскали отъ Д. Джиникъ и единъ другъ зеленъ социалистъ пратили и ма „Работнически вѣстникъ“, който отъ своя страна бѣга да го помѣсти съ едри букви, придружени съ единъ телешки вѣсторгъ. Ние не знаемъ, до колко този протестъ е мириене на цѣлата дружба въ Д. Джиникъ — за това въ наредено да се узира, но за всѣки случай, ии мислимъ, че само ози може да се възхища отъ такъвъ видъ протестъ, който трѣбва да е наистина нѣккой набитъ дуракъ. Ще се повърнемъ.

НЕКА ЗНАТЬ всички наши приятели, които се интересуватъ, че цѣлата заѣднина срѣчу членовете на Централ. Упр. Комитетъ и прѣдѣдателите на околийските дружби по I и II манифести издадени и. г. по митингът съ прѣкрайни и заложени за тѣхъ гаранции освободени. Тъй е то когато всичко бѣ скърпено съ бѣли конци, А защо бѣше това жестоко прѣслѣдование, раскарване и пр. на хората отъ Каспичанъ, Шуменъ, Прѣславъ, Варна, Русе, Орѣхово, Разградъ, Търново и пр. Нѣмаме ли право да теглимъ ние сега подъ сѫдъ виновниците за това!

ОСЖДЕНІТЪ отъ военополевия съдъ 34 лица отъ Русенския гарнизонъ по Трѣстенишката олучка съ поимяването е подполковникъ Ст. Георгиевъ, фелдфебели Т. Маджаровъ, 7 души долни чина и 25 войника. Ние сърадвамъ поимяваните лица съ щастливото имъ освобождение, които становихъ жертва на една побѣснѣла, полиция начело на Маринъ Мечката.

ТУКАШЕНЪ единъ търговецъ — житаръ е раздалъ рапично съмѣза посѣване, прѣзъ тази есенъ, на такива условия ако рацидата стане, да му се повърне отъ земедѣлчието за всѣки килограмъ по 12 килограма или съ лихва 1200 на стотъ! Ако рацидата не стане, да му се заплати съ пари по 50 ст. на килограмъ, или 70—80 л. свищовско кило (12 двойни декалитри). Това е толкова безъжизнена експлоатация, што ако има кой да се грижи за селяните, трѣбва да се прѣслѣдва. Нали има закона противъ земедѣлциата (продаване и купуване на земя), а това, което тукъ констатираме не е ли до висша степенъ врѣдна за земедѣлци? Тогава защо да нѣма кой, въ силата на закона, да прѣслѣдва подобни експлоататори и обирачи на български земедѣлци?

ОТВОРЕНО ПИСМО. Подписанътъ Ангелъ Митовъ, явявамъ на всички приятели, познаници и почитателите, че отрѣзанието обвинения върху ми, че съмъ билъ подпълненъ въ събранието на Народно Либералната Партия и че съмъ искала да подведа околийската земедѣлска дружба за възлата на тая партия е нагла лжа, а пъкъ за по сигурно че азъ държа мисълъ за земедѣлското спружаване много по високо отъ всички други, то имъ явявамъ, че азъ се отказвамъ отъ всички партии и си оставямъ независимъ.

Прѣдѣдателъ на Плѣвенската окол. земедѣлска дружба: Ангелъ Митовъ.

Новоосновани дружби.

Въ с. Саранци, Ново-селска окolia е основана земедѣлска дружба съ съставъ: прѣдѣдателъ Цв. С. Мечкаровъ, подпрѣдѣ-

дателъ Нено Ганчовъ и за дѣловодителъ — касиеръ П. Д. Кривогазовъ. Дружбата се присъединява къмъ съюза.

Въ с. Дойреници, Ловчанска окolia, е основана земедѣлска дружба, съ съставъ: прѣдѣдателъ Тодоръ Хр. Поповъ; подпрѣдѣдателъ Хр. Н. Геневъ; касиеръ Никола Тодоровъ; секретаръ Ив. Ст. Кировъ; дѣловодителъ Хр. Г. Гачовъ и 9 души съвѣтици. Дружбата брои 152 души и се присъединява къмъ съюза.

Б. Р. Желателно е дружбата да си избере настоя

по ученитѣ и практици хора, додѣ да се изпазятъ срѣдства, чрезъ които да могатъ си задържа лозята. Благодарение на подобни активности отъ страва на правителствата имъ, или трудът на ученитѣ въ това отношение, между много отъ изнамрени и опитани срѣдства, въ посѣдно време, е доказанъ единъ "най сигуренъ способъ за задържане на лозята отъ филоксерата. А той е чрезъ посаждане на такива сортови лози, на които филоксерата не напада. Такива сѫ се указали пѣко отъ американския лози, на които облагородяватъ нашенска (Европейска) лоза, понеже посѣдната дава по много и добро грозде. Тези начинъ за възстановление на лозята въ Европа е билъ извѣстенъ още прѣди 30—40 години и въ посѣдно време, той се практикува почти отъ всѣкъ таможенъ сто панинъ, който на времето си, както днесъ е нашиятъ, е билъ също недоверчивъ къмъ всѣко подобно нововведене въ стопанство. По посѣдъ, обаче, времето, обстоятелства, нуждата, изобщо животът природи Европейския лозарь — земедѣлещъ да признае нуждата отъ Американска лоза.

Ето защо трѣбва и мий, бѣлгарѣтъ, до гдѣто е още рамо, да съществува горната исцяна и посѣдните примѣра на чуждитѣ на мъжъ събрата; толкова повече, че филоксерата се е заглавдила у насъ и ще можимъ да я дуницимъ единствено чрезъ посаждането на облагородени американски лози.

"Богъ дава, но въ кошара не вкарва". Тогава, ако искаме да имаме и днесъ, както прѣди 12—15 год., въ изобилие добри и натуралини вина, трѣбва да замѣнимъ мѣстната лоза съ присадена американска. Въ противенъ случаѣ, ако садимъ пакъ нашенска само ще си правимъ излишънъ трудъ и разноски.

По поводъ на този неприятелъ — филоксерата и нашето правителство отъ нѣколко години до сега е изразходвало и разходва хиляди левове по равни командировки на отдѣли лица въ странство, за да изучаватъ живота и културата на американския лозарь; основало е лозови разсадници, дѣло развѣждатъ и облагородяватъ тази лоза, която, срѣчу извѣстно въз награждение, раздаватъ на желающите; за сѫщата цѣль е издавало и печатни упътвания.

Но, прѣдоставено само на дѣржавнитѣ разсадници, безъ проява и на частната инициатива у насъ, едва ли ще можемъ въ едно скоро бѫдѣще да възстановимъ и за дѣржимъ лозята си; понеже тѣ (разсадниците) сѫ още малко, за да могатъ да снабдяватъ желающите по съѣтъ съ $\frac{1}{5}$, отъ исканото имъ количество облагородени лози; отъ друга страна, разсадниците сѫ изолирани, отдалечени отъ очите за нагледно упътване на по голѣмата болшинство у насъ. Та, всѣкъ заинтересованъ любителъ, чистото на които отъ година на година нараства, не ще може си снабдява съ достатъчното количество облагородени лози, понеже въ разсадници има идти вече захватъ да се появява единъ и едостигъ отъ подобни лози, а пѣкъ клиентъ не може си съмѣши съ ги произвѣждатъ, както това става въ чуждите дѣржави. А да си ги доставляватъ отъ странство, или частните разсадници, каквито въ днешно време искатъ, едва ли ще е въ положение всѣкъ отъ по долина рѣка человѣкъ, който да има да брои на веднажъ 150—200 лева за 1000 облагородени лози. Затова отъ много наши земедѣлщи ще чуятъ да казватъ, че подобни лози не сѫ за сиромаси, а за чорбаджийтѣ, търговците и пр.

Наистина, въ дѣржави, и разсадници, всѣкъ година се отварятъ практически курсове, за показване и нагледно упътване на населението, но на тия курсове, по едни или други причини, могатъ да се доредятъ само едно неизвѣтилено количество любители, а болшинството остава не удовлетворено. Проче, за да може всѣкъ отъ по долина рѣка человѣкъ да има облагородено лозе, съ по малко разноски, при посѣдното труда, трѣбва да се научи самъ да отгледва и облагородява американски лоза. Тоги начинъ за възстановление на лозята, споредъ менъ, мисля, да е умѣстенъ и практиченъ въ съобразжение климатическите и условия и поминъчното състояние на бѣлгарски земедѣлещъ. А това твърдѣлъ лесно може да постигне всѣкъ, който знае малко — много да чете, като за тази цѣль се снабди съ имеющите имъ по това специални ржководства.

До колкото знае, за това има вече издавани три ржководства: "Общо ржководство по лозарството" отъ г. Хр. С. Георгиевъ, "Живота на американския лоза" отъ г. Г. Николовъ и "Американския лоза, тѣхното отгледание и присаждане" отъ г. Ст. Гудевъ. За сѫщата цѣль днесъ излизатъ и въпросните двѣ карти отъ г. Бостанджевъ.

Първите три ржководства, поради посъдената си цѣль, стила, съдѣржанието, фи-

гури и пр. сѫ наредени повечето за специалисти, отколкото за всѣкъ другъ, който не работилъ по това.

За нашия земедѣлещъ трѣбва да прѣди всичко нагледни ржководства за упътвания, да бѫдѣтъ написани на неговъ говоръ и по съдѣржание, спорѣдъ неговото разбиране. Въ това отношение изадените карти по облагородяването на американски лози идатъ да запълнятъ тая нужда: тѣ отговарятъ по-въ едно отъ горните условия — нагледността.

Едната карта е съставена отъ 4 парчета, всичко 8 парчета, отъ които всѣко парче е рѣлъго $62\frac{1}{2}$ см., а широка 85 см. Първите 4 парчета, спорѣдъ показанието въ тѣхъ фигури, се нареджатъ за I-та карта, като за тази цѣль прѣдварително се изрѣже купчина плать на нуждната дължина и широчина, посѣдъ се навлажва съ вода, за да бѫде мокръ и се оптига на една стѣна съ 4 гвоздия, намазва се съ кола (купена отъ кижарницѣ) отъ едната страна на платното, на които по редъ се заливатъ частите и се оставя така до съвѣршенното изсъхване на платното.

Сѫщото се прави и съ останалите 4 части за II-та карта, като имъ се прави и нуждното приспособление за закачване. Жалоющите, за по голѣма трайностъ могатъ да турятъ всѣка една частъ въ рамки съ стъклена, посѣдъ сѫ добро украсение и за стапите.

Първата карта съдѣржа слѣдните образци, нарисувани на елегантно въ естествена краска и натура съ разноцвѣтни маслени бои:

1. Американски сортови: "Витис Соловий", "Рунестрис Монтекола" и "Рипария Порталисъ". 2. Отрѣзани прѣчки отъ "Рипария Порталисъ" за облагородяване и вкореняне прѣчки отъ "Витис Соловий". 3. Присаждане съ проста евиообразенъ отрѣзъ, на отдалечно отрѣзъ на калемъ и подложката, съединени, прѣврѣзката, отстранение пѣкътъ на подложките, нуждните инструменти при облагородяването съ тапа и облагородени вкоренени прѣчки съ обрѣзани корени. 4. Въ разрѣзъ сѫдътъ за на тояването на подложките и калемътъ прѣди облагородяването имъ; съдътъ за полагане на облагородени прѣчки съ мѣхъ за рѣзане; поже за облагородяване; посаждане на облагородени прѣчки на равно и стрѣмно място; посаждане на облагородени прѣчки въ разсадникъ за вкореняване съ помощта на дѣска по "Рихтеровата метода". 5. Съвѣршено застиняла прѣчка съ вужното обрѣзане на основните, страничните и пр. корени. 6. Посаждане на облагородени лози на постоянно място въ трихълни и квадратни форми съ нуждното имъ разстояние. 7. Дѣлни форми съ диви американски лози посадени на постоянно място, показва облагородяването имъ на зелено, за да можимъ постепенно да си произвѣждамъ потребното количество облагородени лози.

Втората карта съдѣржа: 1. Зеленъ ластаръ за облагородяване на зелено, може съ остьръ върхъ, пригответи подложки и калемъ за облагородяване на зелено. 2. Нагледно извѣрждане, съ лѣвицата и дѣсната, отрѣза на калемъ и подложката, слѣпването и прѣврѣзката имъ съ гумена панделка и прѣжда. 3. Присаждане на зелено съ прѣлѣзване отъ страда и подъ кора съ врѣзката имъ. 4. Прѣдставя въ разни форми "ногогодишни" диви американски лози, на които едногодишните лѣтарости облагородени на зелено, какъ могатъ да се поставятъ за вкоренението имъ на твърдѣ практиченъ начинъ.

Изобщо, изложените въ тия карти фигури за облагородяването и пр. на американски лози сѫ вѣри и при една точностъ сѫ изящно нарисувани. Така пригответи, автора има за цѣль да даде едно по ясно, нагледно и практическо упътване за правилното облагородяване на американската лоза и по важните работи за отгледаването ѝ у насъ. А такова упътване, несъмѣнно, ще улѣснява всѣкъ интересуващъ любителъ по новото лозарство. Всѣкъ машъ лозарь, който се нуждае отъ нуждните по това вина, ще имѣри въ тия карти доста рационални и практически начини, за да може съ по малко разноски постепенно да се снабдява съ нуждното количество облагородени прѣчки за лозе. Освѣнъ това, тѣзи карти могатъ да послужатъ, като най-добро учение и срѣдство въ срѣдните, трикласните и основните училища, гдѣто учащите запознати нагледно съ облагородяването и развѣждането на американската лоза по послѣ ще могатъ да бѫдѣтъ полезни, освѣнъ на себе си, но и на населението ни. Сѫщото така, не ще е безъ интересно, ако съ тия карти е снабдено и всѣкъ нашъ общ. управление, за по отблизо запознаване и пополяризиране на американската лоза между селското население.

Обаче, спорѣдъ менъ, само съ изобра-

жените въ настоящите карти фигури, при едни съвѣтъ кратки обяснения (заглавия) подъ всяка една фигура, авторътъ е направилъ своите карти да бѫдѣтъ достъпни само на едно меньшество, а за една по голѣма частъ заинтересовани, тѣзи карти ще бѫдѣтъ вѣни — непонятия. Искамъ да кажа, че бѣзъ иѣкакво ржководство по тѣхъ, тѣ ще бѫдѣтъ разбрани пакъ отъ тѣзи, които сѫ работили по това, а по малко или никакъ — отъ тѣзи, които не сѫ работили по това.

Да положимъ, напримѣръ, че наблюдалителя знае да чете или не, и гледа на фигурана обрѣзанието отрѣзъ на калемъ подложката. Въ фигурана нагледно показва нуждното дѣржане на вожчо при отрѣзъ на калемъ и подложката; добре, ами какъ ще може да разбере той само отъ една фигура, която не може сама да му каже, до колко трѣбва да се изрѣзвава отрѣзъ (на $\frac{1}{2}$ или $\frac{1}{3}$) отъ подложк. и калемъ, както и нуждната дължина на отрѣзъ, мушака да се вижда и пр. вѣма, отъ които зависи сигурното прѣвъзващане? — Друго ще си възмѣши да е, ако за това му се разкаже съ специално ржководство. Трѣбва да забѣлжа още, че има още по сложни фигури, иначе за разбиране, като и представената ни фигура съ Рихтеровата метода за заравняване на облагород. прѣчки за вкореняване, различни форми отъ дивите американски лози за размножаване на тѣхъ облагород. прѣчки и пр. които много вѣжно, могатъ се разбрать отъ единъ неспециалистъ, не работилъ по това.

Сѫщото се прави и съ останалите 4 части за III-та карта, като имъ се прави и нуждното приспособление за закачване. Жалоющите, за по голѣма трайностъ могатъ да турятъ всѣка една частъ въ рамки съ стъклена, посѣдъ сѫ добро украсение и за стапите.

Въ това отношение почтения авторъ ще си вижда много по полезъ съ издаванието си карти, ако за тази цѣль ги бѫ сиабдилъ съ едно кратко ржководство, въ което на единъ достъпенъ езикъ и съдѣржанието опишше изобщо начинъ на работенето за всѣка една фигура. Но този начинъ, снабденъ карти съ нуждното упътване, ще бѫдѣтъ достояние на една по голѣма частъ заинтересовани.

Напослѣдътъ, дано добриятъ имъ приемъ настърди авторътъ и подобниятъ му специалисти, които, за по скорошното осъществяване на новото лозарство у насъ, да изадутъ редъ други ржководства, толкова полезни за поощрение и улеснение на населението ни.

с. Расово (Ломско).

Съобщава: Д. П. Вѣличевъ.

ПОКАНА за записване спомощници на

КНИЖИЦА СПРАВЕДЛИВОСТЪ

Необходимо е да се просвѣща народъ — това е истини, която никой не отрича. Като желаехме и ний да поработимъ, спорѣдъ слабитѣ си сили, за тая просвѣта основахме прѣди година и половина време независимия вѣстникъ "Справедливостъ", скромно едно листче — ония, които сѫ го чели, позираватъ съдѣржанието и направлението му. Макаръ и да срѣщахме голями спики отъ парична страна, ний бѣхме твърдо рѣшени да се боримъ съ мѣжнотини и да продължаваме издаванието му.

Едва, обаче, се появиха първиятъ брой отъ втората му година, посаждане на зелено съ прѣлѣзване отъ страда и подъ кора съ врѣзката имъ, 4. Прѣдставя въ разни форми "ногогодишни" диви американски лози, на които едногодишните лѣтарости облагородени на зелено, какъ могатъ да се поставятъ за вкоренението имъ на твърдѣ практиченъ начинъ.

Извлечение отъ всичките по-важни земедѣлски закони.

10. Формулари за земедѣлско простото книgovодство и

11. Разни таблици по земедѣлието.

Печатния материалъ ще обема 6 печатни коли отъ по 32 страници.

Освѣнъ горното, календаръ ще има 64

страници за водене разни бѣлѣжи.

Бѣларуски земедѣлъ календаръ, елегантно подвързанъ за въ джебъ, ще струва 1,50 л., неподвързанъ 1,20 л. Онѣзи, които прѣплатятъ до 10-и Януарий получаватъ подвързания за 1,20 л., а неподвързания за 1 л.

На книжарѣтъ и настоятелите, които поръчатъ повече отъ 10 екземпляра се прави 20 % отстъпъ.

Всички поръчки се испращатъ до К.

Малковъ, учителъ въ земедѣл. училище Садово, при Пловдивъ.

ОБЯВЛЕНИЯ ОТЪ СЪДЪБ. ПРИСТАВЪ

№ 30

Извѣстявамъ, че отъ 7-и Януарий до 7 Февруарий до 5 часа послѣ обѣдъ ще се продаватъ на публиченъ търгъ въ кавцерията ми въ гр. Плѣвенъ слѣдующите недвижими имоти а именно:

1) Една нива находяща се въ землието на гр. Плѣвенъ, мѣстността "Витска яхля", състояща отъ 5 декара и 5 ара оцѣнена за 100 лева;

2) Нива въ сѫщото землище и мѣстност отъ 6 декара и 5 ара, оцѣнена за 130 лева.

Дорнитъ и отрица прѣдлѣжатъ на по-крайнъ Цанко Трифоновъ отъ гр. Плѣвенъ не е заложенъ продава се за исплатение застъпни даници на сума 133 л. и 50 ст. согласно постановлението на I Плѣвенски Мировий Съдъ отъ 1 Ноември 1900 год. одобрено отъ Плѣвенски Окр. Съдъ съ постановление № 1911 отъ 25 с